

**Doorka Sinnaanta ee
Helitaanka Adeegyada
Dadweynaha.**

Tower Hamlets Cornerstone Project

Doorka Sinnaanta ee Helitaanka Adeegyada Dadweynaha.

Helitaanka adeegyada dadweynaha waa in uu noqdaa mid caddaalad ah oo loo wada siman yahay, iyadoon loo eegin asalka ama duruufaha qofka. Xeerka Sinnaanta 2010 wuxuu hubinayaa in degmooyinka iyo hay'adaha dadweynaha ay bixiyaan adeegyo ixtiraamaya baahiyaha kala duwan ee bulshada. Nidaamkan sharci wuxuu ka raba bixiyeyaasha adeegga inay si firfircoon uga fiirsadaan sida go'aannadooda ay u saameeyaan dadka leh astaamaha la ilaaliyo, si loo hubiyo in qof walba uu helo fursado siman oo loo dhaqmo si caddaalad ah.

Hadday tahay u habeynta adeegyada dadka naafada ah ama bixinta daryeel ku habboon dhaqanka, Waajibaadka Sinnaanta wuxuu door muhiim ah ka ciyaaraa aqoonsiga caqabadaha helitaanka. Markuu horumariyo caddaaladda oo ka hortago takooridda, wuxuu caawiyaa abuuridda deegaan loo wada dhan yahay halkaas oo dhammaan adeegga qaataha ay ku kalsoonaadaan in baahidooda aan lagu eegin eex ama takoorkeeda. Fahamka ilaalinahan wuxuu kaa caawinayaa inaad si fiican adeegyada deegaanka uga faa'iidayso oo aad u doodo xuquuqdaada marka loo baahdo.

Waajibaadka Sinnaanta iyo helitaanka adeegyada

Waajibaadka Sinnaanta, oo lagu aasaasay Xeerka Sinnaanta 2010, wuxuu ilaaliyaa shaqsiyaadka isagoo ka raba hay'adaha dadweynaha, sida degmooyinka iyo bixiyeyaasha adeegga ee Tower Hamlets, inay tixgeliyaan sida siyaasadaha iyo dhaqamadooda u saameeyaan dadka leh astaamaha la ilaaliyo. Tani waxay hubinaysaa in adeegyada loo bixiyo si caddaalad ah, looga hortago takooridda, lana horumariyo sinnaanta fursadaha qof walba, iyadoon loo eegin asalkooda.

Waajibaadka Sinnaanta wuxuu leeyahay saddex ujeedo oo waaweyn:

1. Cirib-tirka takooridda, dhibaataaynta, iyo dhibbanaysiga - adeegyada waa inay ka fogaadaan dhaqamada si aan caddaalad ahayn u dhibaya dadka leh astaamaha la ilaaliyo.
2. Horumarinta sinnaanta fursadaha - tani waxay la micno tahay in adeegyada ay tahay inay ka saaraan ama yareeyaan dhibaatooyinka ay la kulmaan kooxo gaar ah, oo la kulmaan baahidooda gaarka ah.
3. Kobcinta xiriir wanaagsan - adeegyada waa inay dhiirrigeliyaan fahamka iyo yareynta xiisadaha u dhexeeya kooxaha kala duwan.

Sida Waajibka Sinnaanta u ilaaliyo Shakhsiyaadka

Waajibaadka Sinnaanta wuxuu hubinayaa in bixiyeyaasha adeegyada dadweynaha ay si firfircoon uga fikirkaan sida kooxo kala duwan ay ugu saameeyeen adeegyada ay bixiyaan. Tani waxay ka dhigan tahay inay tahay inay:

- Sameeyaan is-bedel macquul ah oo loogu talagalay dadka naafada ah.
- Bixiyaan adeegyo la heli karo oo la jaan qaadi kara baahiyaha dhammaan kooxaha la ilaaliyo, sida adeegyada turjumaadda ama daryeel ku habboon dhaqanka.
- Hubiyaan in qof walba loo siiyo daryeel caddaalad ah iyo helitaan siman, iyadoon loo eegin da', midab, jinsi, ama astaamo kale oo la ilaaliyo.

Sifooyinka la ilaaliyo ayaa ku saleysan Sharciga Sinnaanta oo dhaqan galay sanadka 2010. Sifooyinkani waa kuwo muhiim ah marka la adeegsanayo

Sifooyinka la ilaaliyo waa:

1. Da'da
2. Naafonimada
3. Isbedelka Jinsiga
4. Guurka iyo Iskaashiga Madaniga
5. Ugadaal iyo Hooyonimada
6. Qowmiyadda
7. Diinta ama Aaminsanaanta
8. Jinsiga
9. Jinsiga Rabitaanka
10. Dadka daryeela (sidaa waxaa gaara Tower Hamlets).

Haddii aad wax su'aalo ah qabtid, fadlan ii soo sheeg.

Hawshan sharciga ah waxay xaqiijinaysaa in aan qofna si aan cadaalad ahayn looga takoorin sifooyinkaas.

Tusaale ahaan, qof naafonimo leh oo adeegyada daryeelka raadinaya waa inuu filayaa in isbeddelo macquul ah la sameeyo si loo daboolo baahiyahooda, sida goobo la heli karo ama caawimo isgaarsiineed. Sidoo kale, dadka ka soo jeeda asal qowmiyadeed ama diimeed kala duwan waa inay awoodaan inay helaan adeegyo ixtiraamaya aaminsanaantooda iyo dhaqankooda.

Bixiyeyaasha adeegyada waxaa sharciga ku waajib ah inay tixgeliyaan sifooyinka la ilaaliyo siyaasadahooda iyo dhaqankooda. Tani waxay ka dhigan tahay inay bixiyaan adeegyo cadaalad ah oo aan takoor lahayn. Isticmaalayaasha adeegyada, tani waxay keentaa kalsooni weyn oo ah inay heli karaan daryeel iyaga oo aan ka baqayn cadaawad ama eex. Sidoo kale, adeegyada waxay taageeraan ka mid noqoshada iyo cadaalad.

Sifooyinkani waxay saameyn ku yeelan karaan sida dadka u isticmaalaan ama u gudbaan

adeegga. Haddii qof leeyahay hal ama in ka badan oo sifooyinka la ilaaliyo, mararka qaar waxay adkaan kartaa in adeegga la isticmaalo. Qiimeynta Saameynta Sinnaanta (EIA) waxaa loo sameeyay si loo hubiyo in aan qofna lagu takoorin ama aan si aan cadaalad ahayn loola dhaqmin sifooyinkaas. Tusaale ahaan, qof naafonimo leh oo adeeg daryeel raadinaya waa inuu filayaa in isbeddelo macquul ah la sameeyo, sida goobo la heli karo ama caawimo isgaarsiineed, si loo daboolo baahiyahooda. Sidoo kale, dadka ka soo jeeda asal qowmiyadeed ama diimeed kala duwan waa inay helaan adeegyo ixtiraamaya dhaqankooda iyo aaminsanaantooda.

Bixiyeyaasha adeegyada waxaa sharciga ku waajib ah inay tixgeliyaan sifooyinkan la ilaaliyo marka ay sameynayaan siyaasadahooda iyo dhaqankooda. Tani waxay xaqiijineysaa in daryeelka uu cadaalad yahay, ka madax bannaan takoor, oo buuxiyo baahiyaha kala duwan ee bulshada. Natijadu, isticmaalayaasha adeegyada waxay helayaan kalsooni weyn oo ah inay heli doonaan daryeel iyaga oo aan la kulmin cadaawad ama eex, iyo in adeegyada loo sameeyay si loo taageero ka mid noqoshada iyo cadaalad.

Isticmaalka Waajibaadka Sinnaanta Faa'iido ahaan.

Haddii nidaam ama adeeg ay bixiso golaha aanu kuu faa'iideyn, waxaad isticmaali kartaa Waajibaadka Sinnaanta si aad u codsato isbeddel adigoo:

- **Soo jeedinta walaaca:** Haddii aad dareento in adeeggu aanu buuxin baahiyahaaga ama uu ku takoorayo sifooyinkaaga la ilaaliyo, waxaad u sheegi kartaa bixiyaha adeegga. Waajibaadka Sinnaanta wuxuu kuu siinayaa xaq aad ku codsan karto in si cadaalad ah oo siman loola dhaqmo.
- **Codsashada isbeddelo macquul ah:** Tusaale ahaan, haddii aad tahay qof naafonimo leh, waxaad codsan kartaa in isbeddelo la sameeyo si aad si sahlan ugu gasho adeegyada.
- **Ka horistaagga takoor:** Haddii aad aaminsan tahay in siyaasadda ama dhaqanka uu si aan cadaalad ahayn kuu dhimo ama dadka kale, waxaad ka hor istaagi kartaa adigoo sameynaya

cabasho rasmi ah ama raadinaya talo sharci, adigoo muujinaya in aan la buuxin waajibaadka Sinnaanta.

- **U doodista adeegyo fiican:**

Waajibaadka Sinnaanta wuxuu ka dhigan yahay in adeegyada dadweynaha ay tixgeliyaan saameynta go'aankooda ku leeyahay kooxaha leh sifooyinka la ilaaliyo. Waxaad la xiriiri kartaa bixiyeyaasha adeegga ama golyaasha degaanka si aad u soo jeediso horumarinta sida adeegyada loo bixiyo, si loo hubiyo inay si fiican u buuxiyaan baahiyaha kooxaha kala duwan.

Adigoo og xaqaaga hoos yimaada Waajibaadka Sinnaanta, waxaad hubin kartaa in adeegyada ay si wanaagsan uga jawaabaan baahiyahaaga, adigoo ka dhigayaa bixiyeyaasha inay mas'uul ka yihiin bixinta daryeel cadaalad ah oo ka mid noqosho leh.

Maxaad sameyn kartaa haddii golaha uu isbeddelo ku sameeyo adeegyada oo noloshaada ama qoyskaaga ka dhigaya mid adkaanaysa?

Haddii golaha uu isbeddelo ku sameeyo adeegyada oo si xun u saameeya adiga ama qoyskaaga, waxaa jira tallaabooyin aad qaadi karto si aad u xalliso xaaladda. Tusaale ahaan, markii goluhu uu u guuray in dhamaan iibsiga rukhsadaha baarkinka lagu sameeyo khadka internetka, waxay abuurtay caqabado dadka aan haysan agabka dijitaalka ah, iyadoo qaar ka mid ah dadka deggan aysan awoodin inay helaan rukhsadaha.

Dhammaanteen waxaan ka qayb qaadannaa maalgelinta adeegyada golaha, sida ururinta qashinka, iftiinka waddooyinka, xarumaha firaaqada, xarumaha carruurta, iyo adeegyo khaas ah sida badbaadada bulshada iyo daryeelka bulshada ee dadka waaweyn. Haddii isbeddelada adeegyadan ay aanay

buuxin baahiyahaaga, waxaa muhiim ah inaad tallaabo qaaddo.

Bilow adigoo aqoonsanaya qeybaha adeegga ee aan shaqayn—haddii ay la xiriirto tayada, helitaanka, ama isgaarsiinta. Kadib, waxaad walaacaaga u gudbin kartaa golaha ama bixiyaha adeegga iyagoo adeegsanaya adeegga cabashada. Dhibaataada badan ayaa lagu xallin karaa isgaarsiin cad oo ixtiraam leh, ha ahaato shakhsi ahaan, foomka jawaab celinta, ama habraacyada cabashada rasmiga ah. Adigoo hadlaya, waxaad ka caawin kartaa hagaajinta adeegyada aad ku tiirsan tahay. Haddii arrintu aanay xallin, waxaad xaq u leedahay inaad raadsato taageero, waxaana jiri kara fursado kale oo aad baari karto. Xusuusnow, waxaad xaq u leedahay adeegyo tayo leh, iyo in aad naftaada ama kuwa aad jeceshahay u doodato waxay badanaa keeni kartaa natiijooyin wanaagsan.

Haddii wax aanay isbeddelin?

Go'aanka kasta oo ay golaha deegaanka ka gaaro maalgelinta adeegyada waa inuu maro habraac loo yaqaan qiimeynta saameynta sinnaanta. Qiimeyntan waxay eegaysaa xogta iyo macluumaadka ku saabsan adeegga. Tani waxay ka mid noqon kartaa tirada dadka adeegga isticmaalaya, saameynta ay ku leedahay isticmaalayaasha adeegga iyo caafimaadkooda.

Goluhu sidoo kale waa inuu tixgeliyaa saameynta ay ku leedahay kooxo kala duwan oo dadka ah iyo sifooyinka la ilaaliyo. Adigoo og xaqaaga hoos yimaada Waajibaadka Sinnaanta, waxaad hubin kartaa in adeegyada ay si wanaagsan uga jawaabaan baahiyahaaga, adigoo ka dhigayaa bixiyeyaasha inay mas'uul ka yihiin bixinta daryeel cadaalad ah oo ka mid noqosho leh.

Si aad u ogaato war dheerad iyo halka aad ka heli karto taageero haddii aad rabto inaad muujiso walaacyadaaga ku saabsan isbedelka adeegga, booqo:
www.thcvs.org.uk/cornerstone

Haddii bixiyaha adeeggu uusan daboolin baahiyahaaga, tallaabooyinka aad qaadi karto waa:

Haddii bixiyaha adeeggu uusan daboolin baahiyahaaga, talaabada ugu horreysa waa in si cad loo aqoonsado dhinacyada adeegga ee liita—haddii ay yihiin arrimo la xiriira tayada, waqtiga, helitaanka, ama isgaadhsiinta. Marka aad heshay walaacyadan, waa inaad si toos ah ula hadashaa bixiyaha, adigoo ka bilaabaya habab aan rasmi ahayn sida la hadalka shaqaale ama gudbinta jawaab celin iyada oo la adeegsanayo kanaalada la heli karo. Xaaladaha badan, isgaadhsiin furan oo ixtiraam leh ayaa ka caawin karta in la xalliyo dhibaatooyinka iyada oo aan loo baahnayn tallaabo rasmi ah. Si kastaba ha ahaatee, haddii walaacyadaada aan lagu xalin wadahalada bilowga ah, waxaa laga yaabaa inaad u baahato inaad kor u qaaddo arrinta adigoo gudbinaya cabasho rasmi ah oo ku saabsan habka cabashada bixiyaha. Hubi inaad diiwaangeliso dhammaan

isdhexgalkaaga iyo jawaabaha inta lagu jiro habkan, maadaama tani ay taageeri karto kiisaskaaga haddii tallaabo dheeri ah loo baahdo. Waxaad sidoo kale baari kartaa fursado kale oo aad ku heli karto adeegga ama raadsan kartaa talo ka timid ururada ku takhasusay difaaca ama xuquuqda macaamiisha, gaar ahaan haddii xaaladdaadu ay la xiriirto adeegyada muhiimka ah sida caafimaadka, daryeelka bulshada, ama guryaha.

Waa muhiim in la xasuusto inaad leedahay xaq aad ku heli karto adeegyo daboolaya baahiyahaaga, iyo in adiga oo naftaada u doodaya, aad kor u qaadeyso khibradaada, isla markaana aad caawin karto dadka kale ee wajahaya caqabado la mid ah. Adigoo sii wada adkeysiga iyo inaad ka warqabto xuquuqdaada, waxaad kordhinaysaa fursadaha aad ku gaari karto xal ku qanacsan.

www.thcvs.org.uk/cornerstone

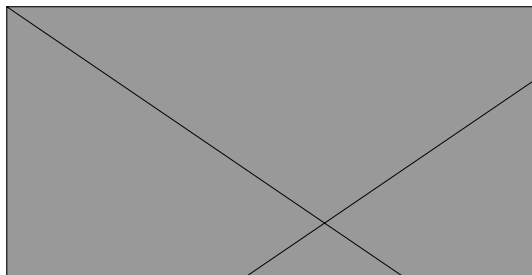

www.thcvs.org.uk/cornerstone

Mashruuca Cornerstone Tower Hamlets waxaa maalgeliyay Sanduuqa Bulshada ee Loteriga Qaranka.

Notes

CORNERSTONE
TOWER HAMLETS

www.thcvs.org.uk/cornerstone

